

PROGRAM CEPLJENJ V LETU 1961

Na podlagi določb Odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim (Ur.l.FLRJ št.24/1957) in Pravilnika za izvajanje odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim (Ur.l.FLRJ št.24/1958) določamo za leto 1961 naslednji program cepljenja:

A. Cepljenje proti poliomiolitisu (živa peroralna vakcina):

V spomladanskem roku se bo cepilo vse otroke rojene od 1949 do 1960 brez ozira ali so bili doslej cepljeni ali ne. Cepivo se daje v 3 dozah (ločeno dajanje virusa tipa I, III in II) s šest tedenskimi presledki, v katere se interpolirajo druga cepljenja, v kolikor so za otroke določene starosti obvezna.

B. Cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju:

1) Di-Te-Per cepivo:

a) bazično cepljenje (3 doze) je obvezno za otroke rojene 1960 in starejše predšolske otroke če še niso bili cepljeni. Cepljenje naj se izvede spomladi 1961 in sicer tako, da se posamične doze cepiva časovno interpolirajo med poedine doze cepiva proti poliomielitisu,

b) revakcinacija (1 doza cepiva) je obvezna za otroke rojene 1959 in starejše, ki so že bili bazično cepljeni. Interpolira se naj med drugo in tretjo dozo cepiva proti poliomielitisu.

2) Di-Te-cepivo: revakcinacija je obvezna za vse učence I. razredov osemletk, opravi naj se istočasno z revakcinacijo proti kozam v spomladanskem roku, vrinjena med drugo in tretjo dozo cepiva proti poliomielitisu.

C. Cepljenje proti kozam: 1.) Primovakcinacija je obvezna za otroke rojene 1960 in starejše do 3 leta starosti, v kolikor še niso bili cepljeni. Cepljenje naj se opravi v jeseni 1961.

2.) Revakcinacija je obvezna za šolske otroke v prvih in zadnjih razredih osemletk. Opravi naj se v spomladanskem roku v drugi polovici meseca aprila.

Zaradi lažjega pregleda nad programom cepljenja in medsebojnega vzklajevanja poedinih vakcinacij prilagamo tabelo, ki prikazuje časovni razpored in vrsto cepljenj, ki smo jih v programu predlagali. Zdravstveni zavodi, ki bodo izvajali cepljenja, bodo od Centralnega higienskega zavoda prejeli še posebna organizacijska in strokovna navodila.

Program kampenjskih cepljenj za leto 1961

Č a s - r o k	V r s t a c e p l j e n j a o b v o z n i k i					
	Polioimielitis	D i - T e		D i - T e	K o z o	
		Bazična imu- nizacija	Revakcinaci- ja		Prilovakcina- cija	Revakcina- cija
Okoli 10. marca (3 tedne po 1. dozi polio)	1. Doza tip I.					
Okoli 10. marca (3 tedne po 1. dozi polio)	1. Doza					
Konec marca (6 tednov po 1. dozi polio)	2. doza tip II.					
Okoli 20. aprila (3 tedne po 2. dozi polio)	2. doza	Revakcina- cija	revakci- nacija			Revakcina- cija (v 1. razr. isto- časno z Di-Te)
Sredina maja (6 tednov po 2. dozi polio)	3. doza tip II.					
Okoli 10. junija (3 tedne po 3. dozi polio)	3. doza					
Jeseni 1961					Prilovakcina- cija	

SVET ZA ZDRAVSTVO LR SLOVENIJE
LJUBLJANA

Štev. ož/1 - 1046/8

Ljubljana, dne 23.12.1960

- 1) VSEM OKRAJNIM LJUDSKIM ODBOROM
oddelkom za družbene službe,
- 2) VSEM OBČINSKIM LJUDSKIM ODBOROM
odsekom in referatom za zdravstvo
- 3) VSEM ZDRAVSTVENIM DOMOVOM IN POSTAJAM
- 4) VSEM OKRAJNIM HIGIENSKIM ZAVODOM
- 5) CENTRALNEMU HIGIENSKEMU ZAVODU

ZADEVA: Program cepljenj v letu 1961

V skladu s predpisom 6.člena pravilnika za izvajanje odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim (Ur.l.FLRJ št.24/1958) Vam dostavljamo program cepljenja za l.1961. Vsi občinski ljudski odbori morajo na podlagi tega programa sestaviti pravočasno načrt cepljenja (6.člen), seznane oseb, ki morajo biti v tem letu cepljene (7.člen). Cepljenje mora izvesti zdravstveni zavod, ki ga za to določi občinski svet za zdravstvo (3.točka cit.odloka).

Cepljenje opravlja zdravnik. Zdravstveni tehnik ali medicinska sestra sme cepiti samo pod zdravnikovim nadzorstvom in z njegovo odgovornostjo. Kontraindikacije za cepljenje ugotavlja samo zdravnik (4.člen cit.pravilnika).

Upravni organ ObiO, ki je pristojen za zdravstvo, pošlje najpozneje do 15.marca načrt cepljenja okrajnemu higienskem zavodu in Centralnemu higienskem zavodu s podatki o tem, kdaj in kje bo cepljenje.

Cepljenja se morajo opraviti po predpisih cit.pravilnika. Centralni higienski zavod v Ljubljani bo dal zdravstvenim zavodom, ki bodo izvajali cepljenja še posebna organizacijska in strokovna navodila.

2 prilogi

S e k r e t a r
dr. Jože Benigar

27 DEC 1960

03 423/3 2

423

Centralni higienski zavod
epidemiološki oddelek
Ljubljana

Poštni predal 260-V.

Štev. 03/1-723/1
Ljubljana: 19/12-1960

SVET ZA ZDRAVSTVO LR SLOVENIJE

L J U B L J A N A

Zupančičeva 3

ZADEVA: Program cepljenja za 1961 *predlog*

Pošiljamo v odobritev program cepljenja za leto 1961 kot to določa točka 2 Odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim (Uradni list FLRJ štev. 24/1958).

Predlagamo, da se program cepljenja za prihodnje leto formira takole:

A. Cepljenje proti poliomielitisu (živa peroralna vakcina):

V spomladanskem roku se bo cepilo vse otroke rojene od 1949 do 1960 brez ozira ali so bili doslej cepljeni ali ne. Cepivo se daje v 3 dozah (ločeno dajanje virusa tipa I, III in II) s šest tedenskimi presledki, v katere se interpolirajo druga cepljenja, v kolikor so za otroke določene starosti obvezna.

B. Cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju:

1) Di-Te-Per cepivo:

- a) bazično cepljenje (3 doze) je obvezno za otroke rojene 1960 in starejše predšolske otroke če še niso bili cepljeni. Cepljenje naj se izvede spomladi 1961 in sicer tako, da se posamične doze cepiva časovno interpolirajo med poedine doze cepiva proti poliomielitisu,
- b) revakcinacija (1 doza cepiva) je obvezna za otroke rojene 1959 in starejše, ki so že bili bazično cepljeni. Interpolira se naj med drugo in tretjo dozo cepiva proti poliomielitisu.

2) Di-Te cepivo: revakcinacija je obvezna za vse učence I. razredov osemletk, opravi naj se istočasno z revakcinacijo proti kozam v spomladanskem roku, vrinjena med drugo in tretjo dozo cepiva proti poliomielitisu.

C. Cepljenje proti kozam: 1.) Primovakcinacija je obvezna za otroke rojene 1960 in starejše do 3 leta starosti, v kolikor še niso bili cepljeni. Cepljenje naj se opravi v jeseni 1961.

2.) Revakcinacija je obvezna za šolske otroke v prvih in zadnjih razredih osemletk. Opravi naj se v spomladanskem roku v drugi polovici meseca aprila.

Zaradi lažjega pregleda nad programom cepljenja in medsebojnega vsklajevanja poedinih vakcinacij prilagamo tabelo, ki prikazuje časovni raspored in vrsto cepljenj, ki smo jih v programu predlagali. Zdravstveni zavodi, ki bodo izvajali cepljenja, bodo od Centralnega higienskega zavoda prejeli še posebna organizacijska in strokovna navodila.

Prosimo, da Svet za zdravstvo LRS predloženi program čimprej odobri, da se bodo pričele na terenu priprave, saj se je predlog programa zakasnil zaradi podatkov o živi vakcini proti poliomielitisu, na katere smo čakali od Svetovne zdravstvene organizacije.

Da bomo mogli izdati organizacijska in strokovna navodila, prosimo, da o odobritvi programa obvestite tudi tukajšnji zavod.

Priloga:1

D i r e k t o r :
dr.Marjan Ahčin,s.r.

Program kampenjskih cepljenj za leto 1961

Čas - rok	Vrsta cepljenja	Obvezniki				
		Di - Te - Per		Di - Te	K o z e	
		Bazična imunizacija	Revakcinacija		Primovakcinacija	Revakcinacija
Vsi z mrtvo vakcino cepljeni in necepljeni otroci rojeni od 1949 do 1960		Otroci roj. 1960 in starejši, če še niso bili cepljeni	Otroci roj. -1959 in starejši, ki so že bili bezigno cepljeni	1. razredi osemletk	Otroci roj. 1960 in starejši do 3 let starosti, če še niso bili cepljeni	1. in 8. razredi osemletk
Sredina februarja	1. Doza: tip I.					
Okoli 10. marca / 3 tedne po 1. dozi polio/		1. doza				
Konec marca / 6 tednov po 1. dozi polio/	2. Doza: tip III.					
Okoli 20. aprila / 3 tedne po 2. dozi polio/		2. doza	Revakcinacija	Revakcinacija		Revakcinacija / v 1. razred in istočasno z Di - Te/
Sredina maja / 6 tednov po 2. dozi polio/	3. Doza: tip II.					
Okoli 10. junija / 3 tedne po 3. dozi polio/		3. doza				
Jeseni 1961					Primovakcinacija	

Centralni higienski zavod
epidemiološki oddelek

Ljubljana

Poštni predal 260-V

STROKOVNA IN ORGANIZACIJSKA NAVODILA
ZA KAMPANJSKA CEPLJENJA V LETU 1961

Svet za zdravstvo LRS je na predlog Centralnega higienskega zavoda odobril program sistematičnih cepljenj za leto 1961 in o tem obvestil okrajne (oddelke za družbene službe) in občinske IO (odseke in referate za zdravstvo), zdravstvene domove in postaje ter okrajne higienske zavode. V sporočilu o odobritvi programa navaja, da bo Centralni higienski zavod dal zdravstvenim zavodom še posebna strokovna in organizacijska navodila.

Načelno ugotavljamo, da so dolžnosti občinskih ljudskih odborov, okrajnih higienskih zavodov in zdravstvenih domov pri cepljenju točnejše določene s Pravilnikom za izvajanje odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim (Uradni list FLRJ šte. 24/1958). Isti pravilnik navaja tudi nekatera strokovna navodila, ki pa jih moramo zaradi spremenjenih pogojev še dopolniti. V lanskoletnih navodilih smo točnejše razmejili dolžnosti upravnih organov, ki organizirajo in strokovnih zdravstvenih zavodov, ki opravljajo cepljenje. Ta navodila v celoti veljajo tudi letos.

Časovnih terminov in vrstnega reda, ki so določeni z letošnjim programom cepljenja, se morajo zdravstveni domovi držati zaradi medsebojne vsklajenosti različnih cepljenj. Svet za zdravstvo LRS je s programom cepljenj razposlal tudi tabelo "Program kampanjskih cepljenj za leto 1961", ki olajšuje časovno orientacijo pri izvajanju cepljenj. Na tabeli se je vrnila neljuba pomanjka pri vrstnem redu tipov poliovirusov, ki se dajejo pri cepljenju. Vrstni red se pravilno glasi: 1.doza: tip I, 2.doza: tip III, 3.doza: tip II. Če so po mišljenju zdravstvenih domov potrebne kakršnekoli spremembe zaradi posebnih lokalnih pogojev, se te spremembe lahko izvedejo le, če jih predhodno odobri pristojni okrajni higienski zavod.

Kot vsa leta morajo cepitelji tudi letos sestaviti razpored cepljenja (obrazec 51-06), v katerega morajo vnesti vsa spomladan-

ska cepljenja in to tako, da v prvi stolpec kolone 7 (dan in ura cepljenja) vpišejo vse tri datume (enega pod drugim) cepljenja proti poliomielitisu, v drugi stolpec na isti način datume cepljenj z Di-Te-Per vakcino, v tretji stolpec pa datum revakcinacije šolarjev proti davici in kozam. Razpored cepljenja pošlje cepitelj v treh izvodih na okrajni higienski zavod, ki mora razpored odobriti, en izvod vrniti cepitelju, drugega pa poslati na Centralni higienski zavod. Tretji izvod zadrži okrajni higienski zavod zase, da mu služi za kontrolo in naročilo cepiva.

CEPLJENJE PROTI POLIOMIELITISU
(živa peroralna vakcina)

Letos bomo v Sloveniji prvič dajali živo cepivo (po Sabinu), ki se bistveno razlikuje od dosedanjega mrtvega (po Salku). Cepivo je naplavina živih atenuiranih sojev poliovirusov, ki se po dajanju skozi usta naselijo na črevesni sluznici in tamkaj razmnožujejo. Končni rezultat tega razmnoževanja je humoralna in lokalna imuniteta. Vakcina se mora shranjevati v globoko zmrznjenem stanju (najmanj -20°C), po odtalitvi se sme uporabljati le še 5 dni pod pogojem, da se v tem času čuva pri temperaturi 4 do 10° . Zato bodo cepitelji morali dvigovati cepivo sproti skladno z razporedom cepljenja na določenih distribucijskih mestih, o katerih jih bodo okrajni higienski zavodi naknadno obvestili. Na cepišča bodo morali nositi cepivo v termos steklenicah z ledom, ostali čas pa ga bodo morali hraniti v frižiderju. Če shranjevanje ne odgovarja zgoraj navedenim pogojem, cepivo naglo izgubi učinkovitost. Po dosedanjih sporočilih producenta bo cepivo v tekočem stanju v stekleničkah po 10 ml (100 individualnih doz).

Sistematično bomo zajeli otroke rojene od 1949 do 1. decembra 1960 neglede na to kdaj, kako in kolikokrat so bili cepljeni z mrtvim cepivom. Cepite lahko tudi starejše osebe, če so zainteresirane in želijo biti cepljene. Zaradi različnega pomena, ki ga imajo poedini tipi virusa pri povzročanju parolitичne bolezni, dajemo najprej tip I, nato tip III in končno tip II, med posameznimi pa je presledek vedno 6 tednov. Cepivo izvlečemo sterilno iz originalno zaprte stekleničke z brizgo, ki ima 0,1 ml razdelke, kolikor znaša vsakokratna doza in ga v tej količini kanemo na žličko z mlekom, sirupom, čajem, vodo itd. Oseba, ki jo cepimo, mora tako

pripravljeno naplavino pogoltniti.

Kontraindikacij za cepljenje dejansko ni. Pri močnejše izraženih prebavnih motnjah je manjša verjetnost, da se bo virus naselil na sluznici črevesja in zato pri takem stanju cepljenje rajši odgodimo. Odložiti cepljenje je umestno tudi pri vročinskih stanjih.

Ker je število otrok, ki bodo cepljeni širom Slovenije in tudi na področju ene občine ogromno, naj upravni organi in zdravstveni zavodi sami odločijo, kako bodo vabili k cepljenju, ali individualno z vabili ali kolektivno z letaki, objavami na krajevno običajen način itd. V vabilih ali pri drugačnem načinu obveščanja, opozorite stariše, da prinesejo s seboj žličko, ekipa naj pa ima tudi sama nekaj žličk in jih prekuhava. Za masovno cepljenje proti poliomielitisu ni potrebno pripravljati spiskov, temveč bo administrator na cepišču le vpisoval otroke po abecednem redu na posebne tiskovine (Cepljen proti poliomielitisu), ki jih bomo delili s cepivom. Paziti mora le, da bo datum cepljenja vpisal v kolono, ki je določena za poedine tipe (I, III, II) poliovirusov, kar bo posebno važno pri tistih otrokih, ki iz kakršnihkoli razlogov sedaj ne bodo prejeli vseh treh tipov virusa in jih bo potrebno kasneje z manjkajočim tipom docepiti. Pri mlajših otrocih, ki imajo izkaznice in kartone o cepljenju, morate opravljeno cepljenje vpisati tudi v te.

Cepilne ekipe smejo šteti največ 4 osebe, vodja ekipe je zdravnik. Sklad za borbo proti poliomielitisu bo nagrajeval zdravstveno osebje po dosedanjih načelih za delo opravljeno izven rednega delovnega časa (po številu cepljenih otrok in potne stroške), prevozní stroški pa gredo kot doslej v breme občin.

Prispevek staršev za kompletno cepljenje (vsi trije tipi) enega otroka znaša 400.-din in je plačljiv za sistematično zajeto starostne skupine (rojeni 1949 do 1960) v dveh obrokih po 200.-din pri prvih dveh cepljenjih. Starejše osebe, ki se bodo cepile po lastni želji, plačajo pravtako 400.-din, vendar celotno vsoto naenkrat pri prvem cepljenju. Starši v letu 1959 rojenih otrok, ki so bili v 1960. letu dvakrat cepljeni z mrtvim cepivom, a so plačali 600.-din kot prispevek za popolno cepljenje, bodo za kompletno cepljenje z živim cepivom plačali le 200.-din ob prvem cepljenju, ker se jim prebitek 200.-din iz prejšnjega leta

vračuna v prispevek.

Poročilo o opravljenem cepljenju morajo cepitelji poslati neposredno po končanem cepljenju z vsakim tipom virusa, torej ločeno za tip I, tip III in tip II, po aplikaciji tipa II (tretje cepljenje) pa sumarno poročilo za vsa tri cepljenja, v katerem morajo ločeno navesti koliko otrok je bilo cepljenih s tremi, z dvema odnosno z enim tipom virusa. Poročila za področje vse občine morate pošiljati na pristojni okrajni in Centralni higienski zavod. Spiske "Cepljen proti poliomielitisu" morajo cepitelji po aplicirani tretji dozi (tip II) poslati na pristojni okrajni higienski zavod.

CEPLJENJE PROTI DAVICI-TETANUSU-OSLOV.KAŠLJU
(Di-Te - Per vakcina)

Cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju je obvezno za otroke rojene 1960 in starejše, če še niso bili cepljeni, revakcinacija pa za otroke rojene 1959 in starejše, ki so bili bazično cepljeni, a še ne revakcinirani. Za bazično imunizacijo morajo biti otroci cepljeni trikrat z dozo 0,5 ml cepiva, ki se aplicira intramuskularno v zgornji zunanji glutealni kvadrat izmenoma levo in desno, pri revakcinaciji pa dobijo otroci le eno dozo cepiva 0,5 ml na isti način in na isto mesto.

Pri bazični imunizaciji vse tri doze cepiva interpolirajte med cepljenja proti poliomielitisu, revakcinacijo pa med drugo (tip III) in tretje (tip II) cepljenje. Ker bo v konkretnih primerih včasih težko doseči, da bo cepljenje z Di-Te-Per vakcino padlo točno v sredo med cepljenja proti poliomielitisu, pripominjamo, da so določene odmaknitve od pravila mogoče. Nikoli pa ne smete vrstnega reda in intervalov spremeniti tako, da bi poliovakcino dajali v obdobju reakcij po Di-Te-Per cepivu (8 do 14 dni po cepljenju) ali dajali Di-Te-Per cepivo v obdobju prvih 14 dni po aplikaciji žive poliovakcine.

Na cepljenje in revakcinacijo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju morate otroke ozir. starše ali skrbnike vabiti z individualnimi vabili kot to določa pravilnik. Cepitelje opozarjamo na splošne in posebne kontraindikacije (člen 13 Pravilnika in Navodila priložena cepivu), ki jih morajo upoštevati pri triaži otrok.

REVAKVINACIJA PROTI DAVICI, TETANUSU IN KOZAM

Revakvinacija proti davici, tetanusu in kozam je obvezna za učence 1. razreda osemletk, revakvinacija proti kozam pa za učence 8. razreda osemletk oziroma za učence, ki bodo letos dopolnili 14 let starosti.

V prvih razredih osemletk, v katerih bodo učenci cepljeni tudi z živo vakcino proti poliomielitisu, naj se revakvinacija proti davici-tetanusu (Di-Te cepivo) in kozam opravi istočasno in interpolira med drugo (tip III) in tretje (tip II) cepljenje proti poliomielitisu tako, da se na eno nadleht vbrizga Di-Te cepivo, na drugo pa skarificira limfa. Beograjsko Di-Te cepivo se daje v količini 1,0 ml, zagrebško pa 0,5 ml.

Glede revakvinacije šolarjev proti kozam cepitelje opozarjamo na člen 24. Pravilnika, ki določa, da se sme otrok revakvinirati le, če je bil primovakciniran in člen 26, ki navaja posebne kontraindikacije za cepljenje proti kozam.

Za cepljenja in revakvinaciji z Di-Te-Per in Di-Te cepivom ter za cepljenja in revakvinacijo proti kozam veljajo za organizacijo, izvajanje, dokumentacijo in pošiljanje poročil določila Pravilnika.

Izdana navodila za izvajanja programa kampanjskih cepljenj v letu 1961 so seveda le načelna in okvirna, ker drugačna tudi biti ne morejo. Vendar naj se občinski ljudski odbori in njih zdravstveni zavodi po njih čim bolj točno ravnaajo, da ne bi prišlo do nepotrebnih zmešnjav. V nejasnih vprašanjih naj se obračajo za pojasnila in dopolnila na pristojne okrajne higienske zavode, ki operativno vodijo cepljenja in le v izjemnih primerih neposredno na Centralni higienski zavod.

V Ljubljani, dne 27/1 - 1961.

Načelnik epidem. oddelka:
dr. Svetožar Kalčič, s.r.

Zavod LRS za zdravstveno varstvo
Ljubljana

Trubarjeva 2 - Poštni predal 260-V

Štev.: 03/5-39/13

Datum: 27/10 - 1961

4/
koncept

ZADEVA: Cepljenja - poročila

Po določilu 32. člena pravilnika za izvajanje odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim morajo okrajni higienski zavodi (zavodi za zdravstveno varstvo) skrbeti in prekontrolirati poročila o cepljenjih, ki so bila izvršena v splošnem zdravstvenem okolišju v prvem polletju, poslati republišnemu zavodu za zdravstveno varstvo najpozneje do 1. novembra tekočega leta, za dopolnilna odnose v jeseni izvršena cepjenja pa do 20. januarja prihodnjega leta.

1. novembra bo šez par dni toda poročila o cepljenjih, ki so bila spoznani t.j. poročila o cepljenju in revakcinaciji predšolskih otrok proti davici (M-De-Per) in poročila o revakcinaciji šolarjev proti davici (M-De) in revakcinaciji proti kozni, sta nam doslej poslala le dva okrajna zavoda za zdravstveno varstvo, dočim od ostalih šestih poročil še nimamo.

Ker bo tokom novembra podetke o splošnih cepljenjih želel imeti še Zvezni zavod za zdravstveno varstvo vas prosimo, da nam poročila vseh cepiteljev o cepljenju - revakcinaciji proti davici in revakcinaciji proti kozni čimprej pošljete. Če vam kateri od cepiteljev naveda poročila še ni poslal, ga nemudoma zahtevajte in ga nam takoj po pregledu pošljite.

Poročila o priinovakcinaciji otrok proti kozni, ki so še vrti, nam na gotovo pošljite do 20. januarja prihodnjega leta.

Načelnik epidem. oddelka:
dr. Svetozar Kalšič

Šk

НАРОДНА РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ХИГИЈЕНСКИ ИНСТИТУТ

Бр.

14 - 161/1
17. јануар 1966. год.
БЕОГРАД

1961

CENTRALNI HIGIJENSKI ZAVOD

L J U B L J A N A

U vezi vašeg dopisa br. 03/5-40/3 od 5-I-1961 god. izveštavamo vas sledeće:

Štampani prospekti o vakcini će biti gotovi za nekoliko dana i odmah ćemo vam ih poslati.

U međuvremenu šaljem vam upustvo koje je izdao Zavod za zaštitu zdravlja N.O. Beograda, te možete i njega koristiti.

Smatramo da je Sigurno je da će vakcina u obliku kapi / tečnost / biti spremna u februaru, dok postoje veliki izgledi da ćemo u isto vreme imati i vakcinu u obliku dražeja.

Bilo jedan ili drugi oblik sadrži u dozi oko 500.000 PFU odgovarajućeg Sabin-ovog polio virusa.

ŠEF

ODDELJENJA ZA POLIOMIJELIT

Dr Ljubinko Stojkovic

ZAVOD ZA NARODNO ZDRAVLJE
NO GRADA BEOGRADA

НАРОДНА РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНИ ОДБОР ГРАДА БЕОГРАДА
ЗАВОД ЗА НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

10 Бр. 86/1

М.Т. 1961 г.
БЕОГРАД

Na osnovu Naredbe Programa o vakcinisanju stanovništva na teritoriji NR Srbije u 1961 godini donetih od saveta za narodno zdravlje NR Srbije (Sg. NRS br. 51/60) i Programa plana vakcinisanja i revakcinisanja na teritoriji NO grada Beograda u 1961 godini donetih od Saveta za narodno zdravlje NO grada Beograda 26.XII.1960 godine Zavod za narodno zdravlje NO grada Beograda, a na osnovu ovlašćenja istog, donosi

S T R U Č N O U P U T S T V O

za sprovođenje vakcinisanja protiv dečje paralize u 1961 godini na teritoriji NO grada Beograda

Vakcinisanje protivu dečje paralize živom vakcinom obaviće se kampanjski i to:

- 1) Tipom I od 6 do 11 februara 1961 godine
- 2) Tipom III od 27 marta do 1 aprila 1961 godine
- 3) Tipom II od 8 do 13 maja 1961 godine

Ova kampanjska vakcinisanja obavezna su za sva lica od 6 meseci do 20 godina starosti, tj. za svu decu rođenu do 31 jula 1960 godine i omladinu rođenu posle 1.I.1941 godine.

Ovoj vakcinaciji podležu i sva ona lica koja su već vakcinisana u 1960 godini živom vakcinom protivu dečje paralize, a isto tako i oni koji su ranije vakcinisani Salkovom vakcinom.

To je iz razloga što je vakcinisanje u letnjim mesecima prošle godine imalo samo cilj suzbijanja epidemije, a ne i sticanje solidnog imuniteta. Ovaj solidni imunitet stiće se samo sprovođenjem vakcinacije u zimskim mesecima, jer u to vreme crvena sluzokoža je slobodna i nije okupirana drugim virusima, koji omogućavaju stavaranje solidnog imuniteta.

U vremenu između davanja pojedinih tipova žive vakcine dozvoljena je primena drugih vakcina (difterija, tetanus, veliki kašalj), ali ne istog dana.

Ovu vakcinaciju će obaviti:

I. Na užem gradskom području:

- 1) Svi dečji dispanzeri za predškolsku decu,
- 2) svi školski dispanzeri i školske ambulante za školsku decu (osnovne škole, gimnazije, prednje stručne škole, škole učenika u privredi i dr.).
- 3) studentske poliklinike za sve studente rođene 1.I.1940 godine,
- 4) nadležni školski dispanzeriza vanškolsku omladinu do 20 godina starosti.

II. Na širem gradskom području:

- 1) sve zdravstvene stanice - za svu decu i omladinu od 6 meseci do 20 godina starosti.

Sve gore navedene zdravstvene ustanove dužne su da u što kraćem vremenskom roku pribave brojno stanje dece i omladine navedenog uzrasnog doba sa svoga područja i da, na osnovu tih podataka, izrade program i plan vakcinisanja protiv dečje paralize za svoje područje, držeći se strogo određenog vremenskog termina.

Dečji dispanzeri najbolje bi bilo da izrade program i plan po stanbenim zajednicama ili po godištima dece, a školski dispanzeri i ambulante po školama i razredima.

Zdravstvene stanice šireg gradskog područja dužne su da pri ovom radu izdvoje posebno predškolsku od školske dece, kao i posebno omladinu van škole do 20 godina starosti.

Ovaj program i plan treba izraditi u zajednici sa Komisijom za vakcinaciju i odeljenjem zdravlja NO opštine i treba da bude usvojen od strane nadležnog saveta za narodno zdravlje NO opštine.

Pri izradi treba posvetiti naročitu pažnju da se vakcinacija sprovede u određenom roku, jer je efikasnost vakcinacije uslovljena obuhvaćanjem što većeg broja lica u što kraćem vremenskom razmaku.

Plan kampanjske vakcinacije dotičnog područja treba da sadrži sledeće elemente:

- 1) mesto vakcinisanja (selo, ustanova, ulica i broj, telefon i dr.),
- 2) vreme (datum, - dana i čas izvođenja vakcinacije),
- 3) broj predviđenih lica za svaki određen dan koja treba vakcinisati.

Plan treba dostaviti Zavodu za narodno zdravlje NO grada Beograda u 2 primerka najdalje do 25 januara 1961 godine. Zavod će jedan primerak zadržati za sebe u cilju praćenja izvođenja vakcinacije, a drugi će overiti - dati svoju saglasnost i vratiti dotičnoj zdravstvenoj ustanovi da može po njemu vršiti vakcinaciju.

Planom i rasporedom vakcinacije treba da budu obavešteni svi zainteresovani i da se istaknu na vidnom mestu u svakom dečjem i školskom dispanzeru i školskoj ambulanti, školi, a na širem gradskom području u zdravstvenoj stanici, mesnoj kancelariji i školi.

Vakcina je za sada, pakovana u bočicama sa gumenim čepom i metalnom kapom - i gotova za upotrebu, a radi se na proizvodnji u dražejama.

Živa vakcina daje se samo peroralno.

Bočicu ne treba otvarati, već sterilnom iglom i špricom od 2 ccm. ili od 1 ccm. izvući kroz gumeni čep vakcinu. Naročito je pogodan tuberkulinski špric kojim se lako može odmeriti pojedinačna doza od 0,10 ccm.

Vakcinu od 0,1 ccm. ukapati u kašičicu u kojoj je prethodno sipano 2 do 3 ccm. (ili više) običnog sirupa (Syrupus simplex) razblaženog 1:4 sa destilisanom vodom.

Vakcinu treba za svo vreme od otapanja čuvati na temperaturi od oko 40° C u frižideru. Za svo vreme davanja vakcine vakcinu držati u posudi sa ledom.

Vakcina vredi najviše 7 dana od dana otapanja, ali se preporučuje njena upotreba od 2 do 3 dana.

KONTRAINDIKACIJE - u pogledu kontraindikacija upravljati se prema Uputstvu dobijenim uz vakcinu.

Kontraindikacije se određuju lekarskim pregledom.

Vakcina po pravilu ne daje nikakvu reakciju. Izvesne lake tegobe se mogu pripisati vakcini, koje su veoma retke (jedan slučaj na 10.000 vakcinisanih).

Može se desiti da se vakcina da detetu kad je ono u inkubaciji neke zarazne bolesti, ali davanje vakcine ne utiče ni ukoliko na razvoj i tok same te bolesti. Može se takođe desiti da se i među vakcinisanom decom pojavi neki slučaj dečje paralize, a to samo kod one dece koja su već bila u inkubaciji.

Crvena boja vakcine potiče od boje indikatora koji se dodaje vakcini pri spravljanju. Vakcina sadrži minimalne količine penicilina i streptomicina (do 10 jedinica odnosno gama), ali s obzirom na peroralni način davanja nema opasnosti od težih alergičnih pojava.

U cilju pravilne primene i sprovođenja vakcinacije protiv dečje paralize, a prema već navedenim Uputstvima, sve ustanove - punktovi u kojima će se obavljati vakcinacija moraju imati:

- dve do tri velike termos boce (termos boce za nošenje hrane) za prenošenje i čuvanje vakcine,
- tri "rekord" šprica od 1 ccm. (najbolje tuberkulinski) sa dva tuceta igala užeg kalibra,
- šerpicu od 1 litra za držanje bočice sa vakcinom na ledu za vreme njenog davanja,
- dvadesetak kafenih kašičica za davanje vakcine.
- električni rešo za prokuvavanje kašičica,
- sirupa u dovoljnoj količini,
- Agva destilata za razblaženje sirupa.

Za pravilno izvođenje vakcinacije sva vakcinalna mesta treba da imaju ekipu od 4 osobe koju sačinjavaju:

- jedan lekar,
- dve medicinske sestre (ili dečje negovateljice),
- jedna osoba za administraciju.

Prilikom obavljanja vakcinacije preporučuje se sledeći način rada:

- na svakom vakcinalnom mestu lekar rukovodi vakcinacijom i stara se o njenom tačnom sprovođenju. Lekar određuje, na osnovu anamnestičnih podataka i eventualnog pregleda dece koja mogu primiti vakcinu,

- jedna medicinska sestra (ili dečja negovateljica) sipa sirup u kašičicu, a druga ukapa 0,10 ccm. vakcine u kašičicu sirupa i strogo vodi računa o ukapanoj količini vakcine, zatim sestra daje detetu da popije celokupan sadržaj kašičice,

- osoba zadužena administracijom evidentiraće svako obavljeno vakcinisanje odmah pošto je dete popilo vakcinu.

Svako vakcinalno mesto mora voditi evidenciju sve vakcinisane dece.

Najbolji način evidencije su spiskovi u koje se ubeležavaju deca koja su vakcinisana. Ti spiskovi treba da sadrže sledeće kolone:

- 1) Redni broj,
- 2) Prezime i ime vakcinisanog deteta,

- 4
- 3) Adresa deteta,
 - 4) Datum rođenja deteta,
 - 5) broj dečjeg zdravstvenog lista (za decu koja su u evidenciji dečjeg dispanzera), a isto tako i za školsku decu,
 - 6) datum obavljenog vakcinisanja,
 - 7) broj zdravstvene legitimacije koji je potreban radi nadoknade od Socijalnog osiguranja.

Na osnovu spiskova vakcinisanih:

- dečji dispanzeri su dužni da dokumentaciju prenesu odmah u dečji zdravstveni list i to na drugoj strani toga lista u tabeli "vakcinacije i revakcinacije", a na mestu određenom za druga vakcinisanja,
- školski dispanzeri i školske ambulante dužni su da isto tako odmah prenesu dokumentaciju u djački zdravstveni list,
- na širem gradskom području dokumentacija o vakcinisanju uvođiće se u uobičajene spiskove vakcinisane dece.

Sve spiskove čuvati i koristiti za ubeležavanje datuma davanja druge i treće doze vakcine.

Sva obavljena vakcinisanja evidentirati specijalnim pečatom, naročito nabavljenim za ovo vakcinisanje, sa ubeležavanjem datuma i tipa date vakcine. Pečat udarati na četvrtoj strani zdravstvene legitimacije socijalnih osiguranika, a na petoj po lpoprivrednih proizvođača, a ukoliko tu nema mesta, na poslednjoj strani iste legitimacije. Kod vojnih lica pečat udarati na 18 strani zdravstvene legitimacije deteta. Na pečat pored obeleženog tipa vakcine obavezno staviti reg. broj spiska vakcinisanog deteta, što će omogućiti da se prilikom ponovnih vakcinisanja što pre nadje ime deteta u spisku.

Za onu decu koja nemaju zdravstvenu legitimaciju (zdravstvenu knjižicu), ili istu roditelji nisu poneli, treba izdati potvrdu o obavljenom vakcinisanju na receptu ustanove sa ubeležavanjem prezimena i imena vakcinisanog deteta, brojem spiska, datumom rođenja, adresom i stavljajući uvek i specijalni vakcinalni pečat sa tipom vakcine.

Preporučiti roditeljima da pri dovodjenju dece na vakcinaciju uvek ponesu i dečju zdravstvenu legitimaciju i jednu čistu kašičicu. Na taj način svako dete će imati svoju ličnu kašičicu za primanje vakcine.

Preporučuje se da se ponovna vakcinisanja uvek zakažu za isti dan u nedelji, isto mesto i u isti čas, jer bi se na taj način obezbedilo što manje izostajanje dece kod ponovnih vakcinisanja.

Prilikom ponovnih vakcinisanja roditelji treba da ponesu dečju zdravstvenu legitimaciju i jednu čistu kašičicu.

Nabavka vakcine: sve ustanove, koje sprovode vakcinaciju, treba da blagovremeno trebaju potrebne količine vakcine direktno od Odeljenja za dečju paralizu Higijenskog instituta NR Srbije - Torlak (telefon 41-615) i sami da je podižu.

Ovim načinom bi se u mnogome smanjilo rasturanje vakcine i brže bi se dopremala na mesto primene.

U pogledu propagande za sprovođenje vakcinacije Zavod za narodno zdravlje NO grada Beograda izvršiće:

- obaveštavanja putem štampe, radio-emisija i televizora,

- puštanjem u reklamnom delu bioskopskih predstava dijapozitiva i to:

- jednog u vidu apela roditeljima za vakcinisanje i tri sa tačno naznačenim datumima obavljanja iste.

- Prvi bi se davao na 15 dana pre početka uopšte vakcinisanja, a ostali na 7 dana pre početka svakog tipa vakcine.

- Štampanje tri vrste plakata sa naznačenim datumima, velikog formata, kojim će biti dostavljeni NO opština, a izši će biti dužni da plakate istaknu na vidna mesta - pristupačne za građane,

- štampanje tri vrste istih plakata samo umanjениh i prilagođenih za sav gradski saobraćaj, za čije postavljanje biće zadužen sam Zavod.

- štampanje letka o dečjoj paralizi, koji će biti dat NO opštinama, a ovi će, preko svojih nadležnih ustanova i organizacija, letke rasturati na najprikladniji način.

Na nivou opština treba intenzivno vršiti propagandu i obaveštavanjem među građanima i to:

- održavanjem prikladnih predavanja u stanbenim zajednicama, osnovnim organizacijama, Socijalističkog saveza i Crvenog krsta, a u seoskim opštinama i u školama i na vakcinalnim punktovima,

- davanjem stalnih obaveštenja o vakcinisanju preko glasnogovornika u privrednim organizacijama, školama, internatima i na svim mestima gde isti postoje.

Svakodnevnu evidenciju o izvršenim vakcinacijama vodiće Epidemiološko odeljenje Zavoda za narodno zdravlje NO grada Beograda i primaće svakoga dana od 7 do 9 časova na telefon (21-262, 22-245, 27-978/11).

Sve ustanove koje budu sprovodile vakcinisanje protiv dečje paralize obavezne su da svakodnevno dostavljaju izveštaje o izvršenom vakcinisanju za protekli dan i to sa naznačenjem koliko je predviđeno za vakcinaciju i koliko je vakcinisano dotičnoga dana od predviđenog broja.

Za sva obaveštenja o toku pripremanja, kao i o sprovođenju vakcinisanja obratiti se Zavodu za narodno zdravlje NO grada Beograda Epidemiološko odeljenje ili Otseku za zaštitu majki, dece i omladine na iste telefone lokal 15 i 34.

Sva telefonska obaveštenja najbolje tražiti ujutro od 7 do 9 časova.

Odmah po obavljenom vakcinisanju pojedinim tipom žive vakcine protiv dečje paralize, dostaviti kompletni izveštaj Zavodu za narodno zdravlje i to posebno za svaki tip vakcine.

DIREKTOR ZAVODA,
Dr. Rat. Djulaković

[Handwritten signature]

Št. 03-290/1

Vakcinacije, podatki

1961

Savezni navod za zdravstveno zaščito

Beograd -
Savski 35
postanski foli 181

Ulica: vaš dom je kraj 02-1771/1 od 4/10-1961

Pošiljamo podatke o vakcinacijah, ki se o naši
reputaciji vedno vešajo. Podatkov o vakcinaciji proti
poliomielitisu in rubeoli nismo, a katero smo pri nas
reputirali, se nimamo zbrali. Glede na to, da
podatkov o vakcinaciji proti tuberkulozi in
difteriji nismo, običajno pa imamo 9. 10. 1961
o naši kraju.

Dr. g. d. d. d. d.

Jh

VAKCINACIJE PROTIV POLIOMIELITISA

1. Vakcinacija vakcinom sa inaktiviziranim virusom.
Zavisno od raspoloživosti podataka, molimo navesti, ako je moguće od početka kampanje za vakcinaciju: a/ godišnje cifre /broj vakcinacija obavljenih u toku godine/ naznačujući u koloni 1/ svaku godinu posebno ili u b/ kumulativne cifre precizirajući u koloni 1/ period na koji se cifre odnose/na pr.1954-1959/.

a/ Godišnji podaci

Godina	Starosna grupa	Broj obavljenih vakcinacija				bez specifi- kacije
		samo sa prve 2 injekcije	sa trećom inje- kcijom	sa četvrtom in- jekcijom		
1957	od I. 1951 - 31. III. 1954	162 842	14	5	16	7
1958	- II -		150 054			
1958	od I. 1950, 1949, 1948	41 182	63 536			
1958	od I. 1954 - 31. III. 1958	20 304				
1959	- I -		144 84			
1959	od I. 1958 - 31. XII. 1958	12 609				
1960	- II -		110 25			

Opomba: u prilikama "starosna grupa" se upisane jedinice pojstva razjenuju po dobi.

